

Schriftelijke vragen van de GroenLinks staten-fractie

Betreft: Pesticiden en fungiciden in Noord-Brabant

's-Hertogenbosch, 26 oktober 2015

Geacht College,

Op 26 oktober publiceerde Greenpeace het rapport 'Het appelgif valt niet ver van de boom', met daarin de resultaten van onderzoek naar bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater en bodem vanuit Nederlandse appel- en perenboomgaarden. De resultaten van deze inventarisatie stemmen niet positief over de effecten op natuur en volksgezondheid.

GroenLinks Brabant bestudeerde dit rapport en relateerde dit aan de opvolging van de adviezen van de nationale Gezondheidsraad over gewasbescherming en omwonenden.

Dit brengt ons op de volgende vragen:

1. Bent u bekend met de uitkomsten naar het onderzoek van Greenpeace naar bestrijdingsmiddelen vanuit de appel- en perenteelt? Hoe verhouden die zich tot de resultaten die u vanuit de Brabantse waterschappen krijgt over bestrijdingsmiddelen (en residuen) in het Brabantse grond- en oppervlaktewater?
2. Herkent u zich in de aanbevelingen van Greenpeace ten aanzien van normering, handhaving en stimuleren van alternatieven voor pesticidgebruik? Zo ja, wat betekent dit voor uw beleid, bijvoorbeeld in het nieuwe Provinciale Milieu- en Waterplan en de nieuwe Omgevingsvisie?
3. Greenpeace vond in de bemonstering forse overschrijdingen (150% tot 300%) van de neonicotinoïden acetamiprid en thiacloprid, die in verband wordt gebracht met bijensterfte. Hoe zit het met deze stoffen in de Brabantse oppervlaktewateren? In geval van structurele overschrijdingen, is dit voor het College aanleiding om (extra) maatregelen te nemen in het kader van het provinciale Meerjarenprogramma Bijengezondheid?
4. Telers blijken, daartoe geprikkeld vanuit de supermarkten die alleen sturen op 'schone eindproducten', vooral vroeg in het seizoen nog veel pesticiden te gebruiken (hoogste van Europa), met alle gevolgen van dien voor de teeltomgeving.
In hoeverre bent u met waterschappen en sectororganisatie(s) in gesprek over het terugdringen van emissies (drift en drainage) van pesticiden en fungiciden in grond- en oppervlaktewater? Hoe staat het met de naleving van recent geïntroduceerde regelgeving voor duurzame gewasbescherming? Dit wil zeggen: teeltvrije zones van min. 50 cm, driftarme doppen/technieken, gecontroleerde reiniging en afspoeling, 75% driftreductie op hele perceel, verplichte geïntegreerde gewasbescherming (resistente rassen, biologische bestrijding, vruchtwisseling), verminderen puntemissies.

5. Bent u bekend met het advies van de nationale Gezondheidsraad over gewasbescherming en omwonenden (*concept-rapport juli 2013, definitief rapport januari 2014*)? Bent u bekend met de Kamerbrief van staatssecretaris Mansvelt naar aanleiding van dit advies? Bent u er bekend mee (of bent u voornemens u erover te laten informeren) of en hoe de Brabantse waterschappen invulling geven aan de maatregelen (d) en (e) om de blootstelling van omwonenden te verlagen, te weten (d) versterkte handhaving en (e) aanscherping spuitvrije zones en afstandseisen?
6. Bent u bekend met het blootstellingonderzoek en bevolkingsonderzoek dat in opdracht van Mansvelt door RIVM wordt uitgevoerd, een opdracht die het Rijk heeft gegeven omdat er nog geen deugdelijk Europees onderzoek is verricht naar gezondheidseffecten van (grootschalig) gebruik van pesticiden en fungiciden in de landbouw en we ons tot nu toe moeten baseren op onderzoek uit de (veel dunner bevolkte) Verenigde Staten?
Zo ja, in hoeverre is de provincie Brabant, de Brabantse sectororganisatie(s), de waterschappen, GGD-en en/of Brabanders (individuele agrariërs en omwonenden) bij dit onderzoek betrokken? Mocht Brabant (nog) niet aangesloten zijn op het RIVM-onderzoek, bent u van plan hierop aan te dringen? Draagt de provincie financieel bij aan het onderzoek?
7. Bent u ermee bekend dat er sinds augustus 2014 geen (publiekelijke) informatie over dit onderzoek is bekendgemaakt? Bent u ermee bekend, zoals Greenpeace schrijft, dat de resultaten van het onderzoek – door trage financiering van de overheid – pas in 2021 bekend worden gemaakt? Is dit voor u reden om er bij de staatssecretaris aan te dringen op snellere voortgang van het onderzoek en er eventueel financieel aan bij te dragen, mede in het belang van de gezondheid van boerenfamilies, loonwerkers, omwonenden en recreanten in het Brabantse buitengebied?

Bij voorbaat dank voor de beantwoording van deze vragen.

Met hartelijke groet,

Hagar Roijackers
GroenLinks Brabant